

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Тариат сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2025/099-НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.open.audit.mn Архангай аймаг 2025 он</p>	<p>Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас: 7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn</p> <p>Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerquibaatard@audit.gov.mn</p> <p>Гэрээгээр гүйцэтгэсэн Бизкон аудит ХХК Архангай аймаг дахь салбар Ахлах аудитор Ч.Анхбаяр Утас: 8511-6555 Цахим хаяг: ankha964@gmail.com</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	8
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	9
5.1 Төлбөрийн акт.....	10
5.2 Зөвлөмж.....	10
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	11

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
БШУЯ	Боловсрол шинжлэх ухааны яам
ЕБС	Ерөнхий боловсролын сургууль
БШУГ	Боловсрол шинжлэх ухааны газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

**АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2025.02.25 № 73

танай _____-ны № _____-т

ТАРИАТ СУМЫН ЕРӨНХИЙ
БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРАЛ Ц.ОДСҮРЭН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Тариат сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд тус Тариат сумын ерөнхий боловсролын сургууль нь 32,922.4 мянган төгрөгийн бараа материал, 279,351.7 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авсныг санхүүгийн тайланд тусгасан байна.

Аудитын гол асуудал

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх “Ерөнхий боловсрол” хөтөлбөрийн хүрээнд үндсэн үйл ажиллагааны 15 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр улсын төсвөөс 2,871,200.8 мянган төгрөг, урсгал санхүүжилт орон нутгаас 481,940.2 мянган төгрөг, урьд оны үлдэгдлээс 154,869.1 мянган төгрөг, үйл ажиллагааны орлогоос 2,318.8 мянган төгрөг, нийт 3,510,328.9 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг бүрдүүлж, төсвийн

зардлын нийт гүйцэтгэлээр 3,331,255.7 мянган төгрөг буюу 94.9 хувьтай зарцуулж, төрийн сангийн дансанд 333,493.1 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг үндсэн 4 зорилтын хүрээнд 81 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг аймгийн БШУГ-аас 100 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	301,931,442.45	370,486,127.79
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	154,692,041.08	178,896,163.09
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	154,692,041.08	178,896,163.09
3121	Төгрөг	154,692,041.08	178,896,163.09
31211	Төрийн сангийн харилцах	154,692,041.08	178,896,163.09
33	АВЛАГА		80,263.33
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага		80,263.33
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	147,239,401.37	191,509,701.37
351	Түүхий эд материал	81,002,314.17	98,269,714.17
35110	Тусгай зориулалттай материал	81,002,314.17	98,269,714.17
354	Хангамжийн материал	66,237,087.20	93,239,987.20
35410	Бичиг хэргийн материал	1,288,427.20	1,379,727.20
35420	Аж ахуйн материал	34,196,900.00	69,718,710.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл		1,315,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	2,242,500.00	900,000.00
35450	Барилгын засварын материал	16,245,510.00	5,848,800.00
35460	Хүнсний материал	1,307,850.00	943,050.00
35470	Бусад хангамжийн материал	10,955,900.00	13,134,700.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,916,397,373.96	2,056,305,246.33
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,916,397,373.96	2,056,305,246.33
392	Биет хөрөнгө	1,798,119,373.96	1,938,267,246.33
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,777,866,037.60	1,777,866,037.60
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(369,739,874.85)	(444,355,419.91)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл		33,000,000.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	374,270,379.32	518,985,005.73
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(84,252,670.14)	(155,745,016.58)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	153,672,909.21	202,327,385.61
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(106,418,521.33)	(91,357,760.82)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	40,639,739.00	108,414,139.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(30,627,332.14)	(33,908,621.16)
39217	Ном	42,708,707.29	23,041,496.86
393	Биет бус хөрөнгө	118,278,000.00	118,038,000.00
39301	Программ хангамж	1,500,000.00	1,500,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,020,000.00)	(1,260,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	117,798,000.00	117,798,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	2,218,328,816.41	2,426,791,374.12
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	31,509,070.85	24,423,250.63
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	31,509,070.85	24,423,250.63
413	Өглөг	31,509,070.85	24,423,250.63
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	31,505,565.85	24,423,250.63
4136	Бусад өглөг	3,505.00	-
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	3,505.00	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,186,819,745.56	2,402,368,123.49
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,186,819,745.56	2,402,368,123.49
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(277,796,618.13)	(62,248,240.20)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(277,796,618.13)	(277,796,618.13)
51220	Тайлант үеийн үр дүн		215,548,377.93
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	919,073,275.93	919,073,275.93
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,218,328,816.41	2,426,791,374.12

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
------------	----------	---------------------	-----------------------

**Архангай аймгийн Тариат сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,567,776,689.62	3,686,634,054.30
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	158,014,889.62	333,493,054.30
120	Нийтлэг татварын бус орлого	158,014,889.62	333,493,054.30
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	49,467,004.12	21,218,950.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,774,400.00	2,178,800.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		140,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	46,692,604.12	18,900,150.00
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	107,322,885.50	279,351,704.30
1200018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа Материал	1,225,000.00	32,922,400.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,409,761,800.00	3,353,141,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,079,691,400.00	2,871,200,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,079,691,400.00	2,871,200,800.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	330,070,400.00	481,940,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	330,070,400.00	481,940,200.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,413,073,592.73	3,450,062,718.04
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,413,073,592.73	3,450,062,718.04
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,317,506,142.73	3,337,614,318.04
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,438,917,150.00	2,182,889,944.27
210101	Үндсэн цалин	983,025,273.30	1,303,570,321.27
210102	Нэмэгдэл	385,798,266.70	737,621,197.00
210104	Урамшуулал	70,093,610.00	141,698,426.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	178,352,561.00	268,260,470.39
210201	Тэтгэврийн даатгал	122,749,666.81	182,977,522.32
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,444,998.94	21,545,549.92
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,543,283.74	11,054,799.98
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,692,233.43	10,544,246.79
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	26,922,378.08	42,138,351.38
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	331,991,452.85	404,200,384.78
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,078,595.05	24,667,221.74
210302	Түлш, халаалт	320,912,857.80	376,157,163.04
210303	Цэвэр, бохир ус		3,376,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	29,943,160.00	-
210401	Бичиг хэрэг	12,645,850.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	15,797,310.00	-
210408	Бараа материал акалсны зардал	1,500,000.00	-
2105	Норматив зардал	115,376,550.00	98,187,300.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,107,750.00	-
210502	Хоол, хүнс	114,268,800.00	98,187,300.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,814,000.00	68,235,210.00
210604	Урсгал засвар	5,814,000.00	68,235,210.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,325,700.00	38,024,338.59
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	11,325,700.00	38,024,338.59
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	205,785,568.88	277,816,670.01
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,143,130.00	67,399,372.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,418,120.00	22,396,178.00

**Архангай аймгийн Тариат сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	180,224,318.88	188,021,120.01
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	95,567,450.00	112,448,400.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	95,567,450.00	112,448,400.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	80,636,050.00	90,196,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	14,931,400.00	22,251,900.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>154,703,096.89</u>	<u>236,571,336.26</u>
225	Үйл ажиллагааны бус зардлын дүн		<u>21,022,958.33</u>
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН ( )=(145-225)		<u>-21,022,958.33</u>
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>154,703,096.89</u>	<u>215,548,377.93</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>2,412,536,200.00</u>	<u>3,355,459,800.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,774,400.00	2,318,800.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,774,400.00	2,318,800.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,774,400.00	2,318,800.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,774,400.00	2,178,800.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		140,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,409,761,800.00	3,353,141,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,079,691,400.00	2,871,200,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,079,691,400.00	2,871,200,800.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	330,070,400.00	481,940,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	330,070,400.00	481,940,200.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>2,233,446,056.00</u>	<u>3,280,555,581.58</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,233,446,056.00	3,280,555,581.58
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,130,560,056.00	3,168,435,731.58
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,440,473,157.00	2,182,970,207.60
210101	Үндсэн цалин	966,571,695.60	1,303,650,584.60
210102	Нэмэгдэл	399,688,303.40	737,621,197.00
210104	Урамшуулал	74,213,158.00	141,698,426.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	176,796,554.00	268,260,470.39
210201	Тэтгэврийн даатгал	121,471,527.72	182,977,522.32
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,283,874.34	21,545,549.92
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,426,998.49	11,054,799.98
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,704,325.33	10,544,246.79
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	26,909,828.12	42,138,351.38
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	318,512,400.00	409,940,200.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,078,595.05	24,667,221.74
210302	Түлш, халаалт	307,433,804.95	381,896,978.26
210303	Цэвэр, бохир ус		3,376,000.00
2105	Норматив зардал	106,755,600.00	98,151,050.00
210502	Хоол, хүнс	106,755,600.00	98,151,050.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11,558,000.00	72,000,000.00
210604	Урсгал засвар	11,558,000.00	72,000,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	14,260,100.00	40,258,138.59
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,774,400.00	2,178,800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	11,485,700.00	38,079,338.59
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	62,204,245.00	96,855,665.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44,975,745.00	76,145,491.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	17,228,500.00	20,710,174.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	102,886,000.00	112,119,850.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	102,886,000.00	112,119,850.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	87,954,600.00	89,867,950.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	14,931,400.00	22,251,900.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>179,090,144.00</u>	<u>74,904,218.42</u>

**Архангай аймгийн Тариат сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	49,926,000.00	50,700,096.41
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	49,926,000.00	50,700,096.41
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	49,926,000.00	50,700,096.41
223001	Бусад хөрөнгө	49,926,000.00	50,700,096.41
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(49,926,000.00)	(50,700,096.41)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	129,164,144.00	24,204,122.01
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		154,692,041.08
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	154,692,041.08	178,896,163.09

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,545,543,087.76	920,388,701.93	(433,815,141.02)	2,032,116,648.67
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	1,315,426.00	1,315,426.00
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	(1,315,426.00)	-	(1,315,426.00)
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	154,703,096.89	154,703,096.89
D01	2023 оны 12-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,545,543,087.76	919,073,275.93	(277,796,618.13)	2,186,819,745.56
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	215,548,377.93	215,548,377.93
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,545,543,087.76	919,073,275.93	(62,248,240.20)	2,402,368,123.49

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Харьц уулалт
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,510,328,900.00	3,331,255,677.99	179,073,222.01	94.90
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,510,328,900.00	3,331,255,677.99	179,073,222.01	94.90
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,389,675,400.00	3,219,135,827.99	170,539,572.01	94.97
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,321,710,000.00	2,182,970,207.60	138,739,792.40	94.02
210101	Үндсэн цалин	1,469,141,000.00	1,303,650,584.60	165,490,415.40	88.74
210102	Нэмэгдэл	758,926,500.00	737,621,197.00	21,305,303.00	97.19
210104	Урамшуулал	93,642,500.00	141,698,426.00	(48,055,926.00)	151.32
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	290,214,000.00	268,260,470.39	21,953,529.61	92.44
210201	Тэтгэврийн даатгал	197,345,400.00	182,977,522.32	14,367,877.68	92.72
210202	Тэтгэмжийн даатгал	23,217,200.00	21,545,549.92	1,671,650.08	92.80
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,608,600.00	11,054,799.98	553,800.02	95.23
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	11,608,600.00	10,544,246.79	1,064,353.21	90.83
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	46,434,200.00	42,138,351.38	4,295,848.62	90.75
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	409,940,200.00	409,940,200.00	-	100.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	19,930,400.00	24,667,221.74	(4,736,821.74)	123.77
210302	Түлш, халаалт	382,009,800.00	381,896,978.26	112,821.74	99.97
210303	Цэвэр, бохир ус	8,000,000.00	3,376,000.00	4,624,000.00	42.20
2105	Норматив зардал	105,432,200.00	98,151,050.00	7,281,150.00	93.09

**Архангай аймгийн Тариат сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

210502	Хоол, хүнс	105,432,200.00	98,151,050.00	7,281,150.00	93.09
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	72,000,000.00	72,000,000.00	-	100.00
210604	Урсгал засвар	72,000,000.00	72,000,000.00	-	100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	49,175,000.00	49,175,000.00	-	100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,178,800.00	2,178,800.00	-	100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	46,996,200.00	46,996,200.00	-	100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	141,204,000.00	138,638,900.00	2,565,100.00	98.18
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	120,319,800.00	117,928,726.00	2,391,074.00	98.01
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	20,884,200.00	20,710,174.00	174,026.00	99.17
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	120,653,500.00	112,119,850.00	8,533,650.00	92.93
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	120,653,500.00	112,119,850.00	8,533,650.00	92.93
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	98,401,600.00	89,867,950.00	8,533,650.00	91.33
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	22,251,900.00	22,251,900.00	-	100.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,510,328,900.00	3,355,459,800.00	154,869,100.00	100.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,871,200,800.00	2,871,200,800.00	-	100.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,871,200,800.00	2,871,200,800.00	-	100.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	481,940,200.00	481,940,200.00	-	100.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	481,940,200.00	481,940,200.00	-	100.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	2,318,800.00	2,318,800.00	-	100.00
120004 1	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,178,800.00	2,178,800.00	-	100.00
120004 2	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	140,000.00	140,000.00	-	100.00
120004 3	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	154,869,100.00		154,869,100.00	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		154,692,041.08	-154,692,041.08	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		178,896,163.09	-178,896,163.09	
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	-	100.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	-	100.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	86.00	79.00	-	100.00
620001	Удирдах ажилтан	5.00	5.00	-	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	52.00	52.00	-	100.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	29.00	29.00	-	100.00
	Суралцагчдын тоо	996	996		100.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа¹ илрээгүй.

Аудитаар нийт 54,999.6 мянган төгрөгийн 2 зөрчил² илэрч, 4,299.6 мянган төгрөгт 1 төлбөрийн акт, 50,700.0 мянган төгрөгт албан шаардлага хүргүүлээ.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/.

Аудитаар залруулагдаагүй 2 зөрчилтэй асуудлын материаллаг алдаа нь 4,299.6 мянган төгрөг, материаллаг бус алдаа зөрчил нь 50,700.0 мянган төгрөг бөгөөд тогтоосон материаллаг байдлын дүн **24,572.3** мянган төгрөгөөс материаллаг алдаа нь их байгаа тул **Хязгаарлалттай** дүгнэлт өглөө.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 2024 оны 7 сард Сургуулийн 100 жилийн ойн арга хэмжээний үеэр илүү цагаар ажилласан 22 албан хаагчид 4,299.6 мянган төгрөгийн нэмэгдлийг тогтоосон хэмжээнээс илүү тооцож олгосон зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах;" Засгийн газрын 382 дугаар тогтоолын 3-т "Илүү цагаар, долоо хоногийн амралтын өдрөөр, нийтээр амрах баяр ёслолын өдрөөр, шөнийн цагаар ажилласны нэмэгдэл хөлс тооцох цаг нь 4.1-т зааснаас бусад тохиолдолд тухайн сарын ажлын цагийн 10 хувиас хэтрэхгүй байна" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоолоо.

5.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарах асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Худалдан авах ажиллагаатай холбоотой.

Илрүүлэлт: Тайлант онд 50,700.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг шууд гэрээгээр худалдан авсан байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмч хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 10.1.Захиалагч тендер шалгаруулалтыг энэ хуулийн Дөрөвдүгээр бүлэгт заасан аргаар зохион байгуулна., 34 дүгээр зүйлийн 34.1-д "Захиалагч нийт төсөвт өртөг нь харьцуулалтын аргаар худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаараас хэтрээгүй бараа, ажил, үйлчилгээний тендер шалгаруулалтыг харьцуулалтын аргаар цахим системд үнийн санал дуудаж зохион байгуулж болно."48.2.1.худалдан авах ажиллагааг батлагдсан төсөвт багтаан хуульд заасан хугацаанд зохион байгуулах; Засгийн газрын 2024 оны 01 дүгээр сарын 03-ны өдрийн 02 дугаар тогтоолын 2-д "Энэ тогтоолын хавсралтаар тогтоосон төсөвт өртгийн дээд хязгаарыг бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагаанд мөрдөж ажиллахыг төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах захиалагч нарт, ... даалгасугай" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Бараа, материал, үндсэн хөрөнгө худалдан авахаар хэлэлцэж шийдвэрлэсний дараа Засгийн газрын 2024 оны 01 дүгээр сарын 03-ны өдрийн 02 дугаар тогтоолоор баталсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр шууд болон харьцуулалтын аргаар худалдан авч болох бараа, ажил, үйлчилгээний төсөвт өртгийн дээд хязгаар"-ыг мөрдөж худалдан авах ажиллагааг Төрийн болон орон нутгийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд заасан журмын дагуу зохион байгуулах арга хэмжээг авч биелэлтийг хангаж ажиллах.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д "Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ" гэсэн заалтын дагуу зөвлөмжийн мөрөөр хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 2025 оны 03 дугаарын 22-ны дотор ирүүлнэ үү.

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Шууд гэрээгээр худалдан авалт хийсэн	1	50,700.0					1	50,700.0				
Илүү цагийн хөлсийг илүү тооцож олгосон	1	4,299.6	1	4,299.6								
Дүн	1	54,999.6	1	4,299.6			1	50,700.0				